

PSALMEN

120-122

De eerste Opgangsliederen als stappen van
onvrede naar vertrouwen en gemeenschap

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/psalmen/120-122

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding op de Opgangsliederen	2 min	4
2	De theorie van de vijftien tempeltrappen	2 min	5
3	Opgangsliederen als pelgrimsliederen	3 min	6
4	Baxters theorie over de graden	2 min	7
5	Hizkia en het teken van de zonnewijzer	4 min	8
6	Hizkia als schrijver van tien liederen	4 min	10
7	Hizkia als verzamelaar en hervormer	3 min	12
8	De ark en vier theorieën op een rij	3 min	14
9	Vijf groepen van moeite tot overwinning	2 min	15
10	Opgangen als geestelijke groei	2 min	16
11	Van onvrede naar geborgenheid	3 min	17
12	Van vreugde naar beproeving	2 min	19
13	Van zondebesef naar volle gemeenschap	4 min	20
14	Psalm 120: ver van huis en van God	2 min	22

15	Leugenachtige lippen en Gods reiniging	4 min	23
16	Onvrede met een zondige omgeving	3 min	25
17	Psalm 121: vertrouwen op de Heere	2 min	26
18	Geen vertrouwen op natuurlijke bescherming	2 min	28
19	Bewaring tegen gevaren van dag en nacht	2 min	29
20	Psalm 122: opgenomen in Gods gemeenschap	4 min	30
21	Vreugde in het samenkomen als gemeente	3 min	33
22	Jeruzalem als beeld van de gemeente	3 min	34
23	Als één stad aan elkaar verbonden	3 min	37
24	Geestelijk gezag binnen de gemeente	3 min	38
25	Bidden om vrede voor de gemeente	5 min	40
	Om verder te lezen		42

1

Inleiding op de Opgangsliederen

Ik denk dat het geen probleem zal zijn om alle vijftien Liederen van de opgangen te behandelen, zoals ze genoemd worden. Het zijn vijftien opeenvolgende psalmen, van Psalm 120 tot en met Psalm 134. Ze zijn voor het grootste deel erg kort. Als ik bijvoorbeeld mijn Bijbel opensla en naar de twee bladzijden kijk, kan ik er bijna negen in één oogopslag zien. Dat betekent niet dat ze niet vol inhoud zitten, want sommige hebben een zeer diepgaande inhoud. Andere lijken wat minder inhoud te hebben, en we zullen niet proberen aan elk van de psalmen evenveel tijd te besteden. In plaats daarvan zullen we proberen stil te staan bij de dingen die nuttig voor ons zullen zijn.

Eerder tijdens onze bestudering van de Psalmen is de vraag al aan de orde gekomen, toen we de Liederen van de opgangen noemden: waar verwijst de uitdrukking ‘Lied van de opgangen’ naar? Dat is een vraag die ik eerder, wanneer ze ter sprake kwamen, niet heb geprobeerd te beantwoorden. Maar nu zal ik proberen die te onderzoeken.

Elk van de volgende vijftien psalmen draagt de titel ‘Een Lied van de opgangen’. Tien ervan zijn anoniem en vijf worden aan een schrijver toegeschreven: vier aan David en één aan Salomo. We hebben dus vijf Liederen van de opgangen waarbij een schrijver wordt genoemd. David schreef er vier, Salomo schreef er één, en we weten niet wie de andere tien schreef, hoewel we daarover enkele theorieën zouden kunnen opperen.

Intrigerender dan de vraag wie ze schreef, is de vraag waarom ze Liederen van de opgangen worden genoemd. Waar verwijst dat naar? Wat is een opgang? Sommige vertalers geven er de voorkeur aan dit te vertalen als ‘Liederen van het opstijgen’. In het Engels is dat A-S-C-E-N-T, zoals in ascending of ascent: verschillende niveaus van opstijgen, of van omhooggaan. Mogelijk moet het zo worden opgevat, hoewel ‘opgangen’ een heel goede vertaling is.

2

De theorie van de vijftien tempeltrappen

De vraag is waar het naar verwijst. Er bestaat duidelijk een gemeenschappelijke band tussen deze psalmen, hoewel de stof, wanneer je ze leest, inhoudelijk uiteenloopt. Je zou je kunnen afvragen waarom juist deze psalmen toevallig met elkaar verbonden zijn door deze gemeenschappelijke naam: Lied van de opgangen. Er bestaan verschillende theorieën, hoewel ik niet weet of we er één zullen kunnen aanwijzen als het absoluut zekere laatste woord over dit onderwerp, want geleerden verschillen hierover van mening. Er bestaan verschillende ideeën. Als zo'n opvatting waar is, kan die misschien bijdragen aan een positievere ervaring met of een beter begrip van de psalmen. Bij elke theorie weten we niet of die waar is of niet.

Een oude Joodse traditie stelde bijvoorbeeld dat de Liederen van de opgangen geschreven waren om op de vijftien treden van de tempel gezongen te worden. Terwijl de mensen naar de tempel omhooggingen, zouden ze bij elke trede even stilstaan — volgens hen waren het er vijftien — en een van deze korte psalmen zingen terwijl ze de tempel naderden.

Er staan dingen in de psalmen die verwijzen naar het komen naar de tempel, of in ieder geval naar het komen naar Jeruzalem. Daarom zou dat als ondersteuning voor deze theorie kunnen worden gezien. Maar er bestaan andere theorieën die deze inhoud van de psalmen zouden verklaren zonder dat we ze zo hoeven op te vatten. Het enige wat deze theorie in haar voordeel heeft, is dat het een oude Joodse traditie is.

Wat betreft het idee dat de tempel vijftien treden had: er is vanuit de geschiedenis zelfs geen bevestiging dat de tempel vijftien treden had. De enige reden waarom dat aantal wordt geopperd, is dat er vijftien psalmen zijn. De traditie dat ze op de tempeltrappen werden gezongen, leidde tot de aanname dat er ook vijftien treden waren. Omdat we geen enkele onafhankelijke bevestiging van dat punt hebben, is er maar heel weinig ondersteuning voor deze specifieke theorie. Het kan zijn dat deze psalmen hiervoor geschreven zijn, maar er is nauwelijks enig bewijs voor, behalve dat de Joden dit als traditie hadden.

3

Opgangsliederen als pelgrimsliederen

Een waarschijnlijk populairdere opvatting onder geleerden is dat dit pelgrimsliederen waren, dat wil zeggen liederen die gezongen werden door Joodse pelgrims die naar Jeruzalem gingen. Onder degenen die deze theorie aanhangen, bestaan verschillende varianten ervan. Sommigen geloven dat deze liederen als één verzameling werden gezongen door pelgrims die elk jaar naar de feesten in Jeruzalem kwamen. Het was een verzameling liederen die de pelgrims op verschillende punten onderweg zouden zingen.

Anderen, die deze ook als pelgrimsliederen beschouwen, hebben gedacht dat het misschien de liederen waren van de ballingen die uit Babylon terugkeerden om Jeruzalem te herbouwen. In de inhoud van de psalmen is beslist bewijs te vinden dat dit het geval zou kunnen zijn. In Psalm 120, de eerste ervan, bestaat een sterk verlangen om in Jeruzalem te zijn. Er is grote onvrede over het verblijf in heidens gebied en een verlangen om weer terug te zijn in het vaderland.

Psalm 122 zegt:

Ik ben verblijd, wanneer zij tegen mij zeggen: Wij zullen naar het huis van de HEERE gaan!

PSALMEN 122:1

Daar klinkt vreugde over het teruggaan naar Jeruzalem. Vers 2 van die psalm zegt:

Jeruzalem is gebouwd als een stad die hecht samengevoegd is.

PSALMEN 122:3

Als dit ballingen waren die uit Babylon terugkwamen, is het probleem dat Jeruzalem destijds nog geen poorten en geen tempel had. Ze keerden terug om die te bouwen. Maar dat sluit niet uit dat ze dit gezongen zouden hebben in de verwachting dat ze de poorten en de tempel zouden hebben herbouwd. Er zijn andere plaatsen in de psalmen die over Sion en het huis van God spreken, enzovoort. Daarom bestaat de mogelijkheid dat het pelgrimspsalmen waren.

Er zijn, voor zover ik weet, één of twee boeken over deze Liederen van de Graden geschreven waarin wordt betoogd dat ze vijftien graden van terugkeer voorstellen, of verschillende stadia in de terugkeer van de ballingen. Eén boek, geschreven door een van mijn favoriete leraren, heette *Fifteen Steps Out*. Hij probeerde geestelijke lessen in deze psalmen te laten zien. Hij liet zien hoe ballingen die vanuit Babylon naar Jeruzalem kwamen vijftien specifieke stadia doorliepen, en welke geestelijke lessen bij elk daarvan horen. Hij paste dat toe op hoe wij uit het geestelijke Babylon naar het Nieuwe Jeruzalem komen en door deze stadia heen dit groeiproces doorlopen.

Hoewel ik toegeef dat de man die het boek schreef een favoriete leraar van mij is, ben ik het niet noodzakelijk eens met zijn conclusie over de Psalmen van de Graden, al zou hij gelijk kunnen hebben. Het idee dat het pelgrimspsalmen zijn, klinkt heel aannemelijk. Ze zouden ieder jaar gezongen kunnen zijn door pelgrims die voor de feesten naar Jeruzalem gingen. Zoals ik al zei, kan de inhoud van de psalmen, zoals je zult zien, gemakkelijk bij zo'n context passen. Maar of ze oorspronkelijk met dat doel geschreven zijn, weten we niet. Vier ervan zijn door David geschreven en één door Salomo. David en Salomo waren geen pelgrims die naar Jeruzalem reisden, maar woonden in Jeruzalem. Daarom lijkt het erop dat in elk geval die vijf niet geschreven zijn met het doel pelgrimspsalmen te zijn. Ze kunnen later gemakkelijk aan een verzameling pelgrimspsalmen zijn toegevoegd, omdat ze daarop van toepassing waren.

4

Baxters theorie over de graden

Er is een nogal interessante theorie hierover die ik bij slechts één auteur heb gelezen. Ze is uitvoerig, maar tamelijk overtuigend. Ik zeg niet dat ik bereid ben er volledig achter te gaan staan, maar het is een behoorlijk overtuigende theorie, en ze is van J. Sidlow Baxter. Misschien ken je hem niet, maar hij heeft heel wat boeken geschreven. Hij is een nogal interessante persoonlijkheid en commentator. Hij is behoorlijk geleerd.

Volgens hem moeten we deze psalmen begrijpen als Liederen van de Graden. In het Hebreeuws staat er volgens hem eigenlijk niet 'Lied van Graden', maar 'Lied van de Graden'. Je zou kunnen zeggen: 'Wat is het verschil?' Als het 'het Lied van de Graden'

is, zou dat betekenen dat er een bepaalde reeks graden was waarop deze psalmen betrekking hadden. Het waren niet zomaar Liederen van Graden, maar Liederen van de Graden. Er was dus een reeks graden die verband hield met deze psalmen, of waarop deze psalmen betrekking hadden.

Wanneer hij deze kwestie bespreekt, stelt hij de vraag: ‘Welke graden zouden dat kunnen zijn? Wat zijn de graden?’ Hij oppert dat de enige andere plaats in de Bijbel waar naar de graden wordt verwezen, in de historische geschriften van het Oude Testament staat. Daar wordt verwezen naar de graden op de zonnewijzer van Achab in Jeruzalem.

Koning Achab bouwde op een bepaald moment een zonnewijzer. Het was niet echt een zonnewijzer zoals wij ons die voorstellen, als een rond voorwerp. Zijn zonnewijzer bestond in feite uit een reeks treden, zoals een trap die omhoogliep. Op verschillende momenten van de dag viel de zon op verschillende treden, of verschillende graden. Zo bepaalden ze de tijd, want in die tijd hadden ze geen horloges en klokken. Ze konden zien hoe laat het was wanneer de zon een bepaalde trede van de trap bereikte. Dat was zijn zonnewijzer, en dat zijn de graden.

Wat zouden die met deze psalmen te maken hebben? Volgens de theorie zijn deze psalmen verzameld door Hizkia, een latere koning van Juda. Ze hebben te maken met de graden op de zonnewijzer, omdat er in het leven van Hizkia iets belangrijks gebeurde in verband met de graden op de zonnewijzer.

5

Hizkia en het teken van de zonnewijzer

Ik weet niet of je je nog herinnert wanneer je 2 Koningen hebt bestudeerd, maar om ons geheugen even op te frissen, zou het goed zijn om naar 2 Koningen 20 te kijken. Misschien krijgen we enig inzicht in waar deze Liederen van de Graden naar zouden kunnen verwijzen.

Hizkia was ziek en bijna dood, en de profeet Jesaja vertelde hem dat hij zou sterven. Maar toen bad Hizkia en vroeg hij God hem te redden. God zei tegen Jesaja:

Keer terug en zeg tegen Hizkia, de vorst van Mijn volk: Dit zegt de HEERE, de God van uw vader David: Ik heb uw gebed gehoord, Ik heb uw tranen gezien. Zie, Ik ga u gezond maken; op de derde dag zult u naar het huis van de HEERE gaan. En Ik zal vijftien jaar aan uw levensdagen toevoegen, en zal u uit de hand van de koning van Assyrië redden, evenals deze stad; Ik zal deze stad beschermen omwille van Mij en omwille van Mijn dienaar David.

2 KONINGEN 20:5-6

Hizkia wilde een teken van God om te weten of dit waar was, dat hij nog vijftien jaar zou krijgen.

In vers 8 van 2 Koningen 20 staat:

Hizkia nu had tegen Jesaja gezegd: Wat is het teken dat de HEERE mij gezond zal maken en dat ik op de derde dag naar het huis van de HEERE zal gaan? Jesaja zei: Dit zal voor u een teken van de HEERE zijn dat de HEERE het woord dat Hij gesproken heeft, doen zal: Moet de schaduw tien treden verdergaan of tien treden teruggaan? Toen zei Hizkia: Het is voor de schaduw gemakkelijk om tien treden verder te gaan. Nee, laat de schaduw tien treden teruggaan. En Jesaja, de profeet, riep de HEERE aan, en Hij deed de schaduw tien treden teruggaan van de treden die zij op de treden van Achaz' zonnewijzer naar beneden was gegaan.

2 KONINGEN 20:8-11

Dat wil zeggen: over drie dagen zou hij genezen zijn.

De zonnewijzer van Achaz mat de tijd natuurlijk aan de beweging van de zon. Het teken waarom Hizkia vroeg, om te weten dat hij werkelijk genezen zou worden, en dat God hem gaf, was dat de schaduw achteruitging.

Het teken was dat de schaduw achteruitging, alsof de zon zich achteruit door de hemel bewoog, hoewel er niet specifiek staat dat de zon achteruitging. Trouwens, sommigen opperen dat dit onmogelijk zou zijn, omdat de aarde dan de andere kant op zou moeten gaan draaien. Daardoor zouden alle bergen in de oceaan worden geslingerd en zou alles op hol slaan. Die mensen houden natuurlijk geen rekening met Gods almacht en Zijn vermogen om de bergen op hun plaats te houden als Hij de aarde een paar seconden de andere kant op wil laten draaien. Maar er staat niet specifiek dat de zon bewoog. Er wordt alleen gesproken over de schaduw die zich over de zonnewijzer bewoog.

Hij ging tien graden achteruit, wat te vergelijken zou zijn met een klok die over een bepaalde afstand achteruitloopt. Het zou lijken alsof de tijd achteruitging, hoewel er niet wordt gesuggereerd dat de tijd achteruitging. Alleen de schaduw bewoog in de richting die Hizkia had voorgesteld, wat op zichzelf een wonder was. Hizkia aanvaardde dat vervolgens als teken dat hij genezen zou worden.

Merk op dat de schaduw op de zonnewijzer tien graden achteruitging. Het gevolg was dat het leven van Hizkia met vijftien jaar werd verlengd. Hij zei dat het teken hem zou laten zien dat hij opnieuw naar het huis van de Heere zou opgaan. In vers 8 staat dat het teken dat hij wilde zien, inhield dat hij genezen zou worden en weer naar de tempel, naar het huis van de Heere, zou kunnen opgaan.

6

Hizkia als schrijver van tien liederen

Volgens Baxter — en ik noem hem alleen omdat ik niet bereid ben zijn theorie volledig te onderschrijven, maar ze is wel interessant — heeft Hizkia enkele van deze psalmen, de Songs of Degrees, verzameld en geschreven ter viering van het verschijnsel dat de schaduw op de zonnewijzer tien graden achteruitging: de graden op de zonnewijzer, Songs of Degrees. Het enige betekenisvolle dat ooit met die graden te maken had en de moeite van het bezingen waard was, was die keer dat de schaduw tien graden achteruitging en het leven van deze man met vijftien jaar werd verlengd.

Er wordt geopperd dat er onder de Opgangsliederen tien anonieme psalmen zijn. We weten zeker dat Hizkia enkele psalmen heeft geschreven. We weten niet hoeveel, en we weten niet of hij deze heeft geschreven. Maar Baxters opvatting is dat hij deze tien anonieme psalmen heeft geschreven. Dat hij inderdaad enkele psalmen heeft geschreven, blijkt uit het feit dat de Bijbel er minstens één vermeldt en op andere zinspeelt.

In Jesaja 38, bijvoorbeeld, in de verzen 9 tot en met 20, staat een van de liederen die door Hizkia werden gezongen. We zullen het niet lezen, maar het is een lied dat hij schreef over zijn bevrijding uit zijn ziekte. Toen hij genezen was, schreef hij dit lied om de Heere te loven. Aan het einde van dit lied zegt hij in vers 20:

De HEERE was er om mij te verlossen. Daarom zullen wij mijn snarenspeel doen klinken, al de dagen van ons leven, in het huis van de HEERE.

JESAJA 38:20

Merk op dat hij, toen hij genezen was, op zijn minst dit ene lied schreef. In dit lied zegt hij:

Omdat de Heer mij heeft gered, zal ik volgens de Engelse vertaling waarop deze uitleg berust ‘mijn liederen’ zingen, in het meervoud. De HSV vertaalt dit echter met ‘mijn snarenspeel’, zodat de gevolgtrekking over meerdere liederen niet rechtstreeks uit de Nederlandse tekst volgt. Zijn genezing leidde er volgens deze uitleg toe dat hij liederen schreef en zong om die genezing te vieren, en dat deed hij in het huis van de Heere. Opnieuw gaat zijn bezorgdheid erover dat hij naar de tempel terug kan gaan.

Hizkia nu had tegen Jesaja gezegd: Wat is het teken dat de HEERE mij gezond zal maken en dat ik op de derde dag naar het huis van de HEERE zal gaan?

2 KONINGEN 20:8

Nu is hij genezen. Hij zegt:

Nu zal ik mijn liederen kunnen zingen in het huis van de Heer.

Merk op hoeveel van de Opgangsliederen dit vieren:

Onze voeten staan binnen uw poorten, Jeruzalem!

PSALMEN 122:2

In veel van deze psalmen wordt belangstelling voor het verblijf in het huis van de Heere tot uitdrukking gebracht.

Er wordt geopperd dat Hizkia deze vijftien liederen verzamelde om gezongen te worden als een manier om de graden te gedenken, de tien graden die de zon achteruitging. Hij schreef er zelf tien, die hier anoniem zijn, één voor elke graad op de zonnewijzer. Maar hij verzamelde vijf andere psalmen van andere schrijvers, David en Salomo, die volgens hem nauw met zijn situatie verband hielden. Zo kwam hij op een totaal van vijftien, ter viering van het feit dat er vijftien jaar aan zijn leven waren toegevoegd.

Nogmaals, ik zeg niet dat dit iets bewijst over het auteurschap hiervan, maar er zijn enkele interessante parallellen. Er wordt naar de graden verwezen, en de enige andere verwijzing in de Bijbel naar zulke graden staat in het verhaal over de graden van de zonnewijzer en het tien graden achteruitgaan. Er zijn tien anonieme psalmen. We weten dat Hizkia liederen heeft geschreven. We weten niet hoeveel of welke, maar het is mogelijk dat dit ze waren.

7

Hizkia als verzamelaar en hervormer

Uit andere plaatsen in de Schrift weten we wel dat Hizkia actief betrokken was bij het verzamelen van psalmen. Men neemt zelfs aan dat dit vijfde boek van de Psalmen, waarin we ons nu bevinden, grotendeels door Hizkia is verzameld. Bijna alle geleerden

zijn het daarover eens. De mannen van Hizkia waren geneigd zowel psalmen als spreuken te verzamelen die David en Salomo hadden geschreven. In Spreuken 25 vers 1 staat bijvoorbeeld:

Ook dit zijn spreuken van Salomo, die de mannen van Hizkia, de koning van Juda, hebben overgeschreven.

SPREUKEN 25:1

Met andere woorden, vanaf Spreuken 25 is het blijkbaar een verzameling spreuken die Salomo heeft geschreven, maar die de mannen van Hizkia hebben verzameld. Hizkia verzamelde actief psalmen en spreuken, en heeft misschien—

Hij is misschien degene die verantwoordelijk is voor onze huidige verzameling van de Psalmen en Spreuken als geheel. We weten uit andere bronnen, voornamelijk 2 Kronieken, dat Hizkia, toen hij koning was, het soort aanbidding van David opnieuw instelde, dat vrijwel in onbruik was geraakt. 2 Kronieken 29 vertelt ons dit. Je herinnert je dat David het voortouw had genomen bij een bepaalde stijl van aanbidding, met muziekinstrumenten, dans, tamboerijnen en gezang rondom de ark. Dat alles hing samen met de vernieuwingen die David in de aanbidding had ingevoerd. Na de tijd van David verwaarloosden veel koningen dat volledig en verviel de aanbidding weer tot een levenloze routine. Maar in de tijd van Hizkia stelde Hizkia volgens 2 Kronieken, hoofdstuk 29, de vormen van aanbidding van David opnieuw in: de muziekinstrumenten, de Psalmen die David had geschreven, de zangers, enzovoort. Al deze dingen die David deed, stelde Hizkia opnieuw in.

We zien dus dat Hizkia bewondering had voor Davids aanbidding. Davids Psalmen werden door Hizkia verzameld. Hizkia hield van Psalmen. Hij schreef enkele Psalmen. Daarom is het op zijn minst heel realistisch om te suggereren dat hij mogelijk deze tien anonieme Opgangsliederen heeft geschreven en de andere heeft verzameld als een viering. Hij zou die zingen ter herdenking van het feit dat hij weer tot de tempel van God werd toegelaten en dat zijn leven met vijftien jaar werd verlengd. Dat laatste zou in de vijftien Psalmen tot uitdrukking komen. Ook ging de schaduw op de zonnewijzer tien graden terug; mogelijk komt dat tot uitdrukking in de tien Psalmen die hij zelf geschreven zou hebben.

Dat is een van de vele theorieën over de Opgangsliederen. Ik vind dat die enige grond heeft, al is ze verre van afdoende bewezen. Net als bij de andere theorieën erover is het bewijs enigszins indirect. Toch lijken er veel meer bijzonderheden met elkaar overeen te komen en deze opvatting te ondersteunen dan bij sommige van de andere opvattingen die ik genoemd heb.

8

De ark en vier theorieën op een rij

Een andere mogelijkheid is mijn eigen indruk wanneer ik ze lees, al weet ik niet of ik ooit een schrijver heb gelezen die dit zei. Dit zou een vierde theorie kunnen zijn, maar ik weet zeker dat ze niet oorspronkelijk van mij is. Ik weet zeker dat anderen haar ook hebben overwogen. Omdat ze Opgangsliederen of liederen van het opgaan worden genoemd, bestaat de mogelijkheid dat ze vóór de tijd van Hizkia zijn geschreven om gezongen te worden terwijl de ark de berg Sion opging, toen David haar naar boven bracht. Dan beelden ze het opgaan van de ark uit in de optocht die David leidde, toen hij de ark Jeruzalem binnenbracht.

Daar is niet bijzonder veel bewijs voor. Er is alleen de verwijzing naar het opgaan en ook het feit dat er wordt verwezen naar het binnengaan van Jeruzalem. Maar er is nog één mogelijk verband met die theorie. Ik houd haar niet voor de theorie die alles definitief verklaart. Misschien hebben alle theorieën enige grond. Maar vooral Psalm 132, de op twee na laatste daarvan, gaat over precies dat gebeuren, over het binnenbrengen van de ark in Jeruzalem. Het is een Opgangslied en het viert dat God Zijn ark Jeruzalem binnenbracht. Het beschrijft dat, enzovoort. Het lijkt mij dus dat er op zijn minst een mogelijkheid bestaat dat dit liederen waren die gezongen moesten worden bij de gelegenheid waarbij de ark naar boven werd gebracht, toen David haar uit het huis van Obed-Edom haalde en naar Jeruzalem bracht.

Daar heb je dus vier theorieën. Elk daarvan zou waar kunnen zijn. Het kan zijn dat deze liederen werden gezongen op de vijftien treden van de tempel, door aanbidders die de tempel binnengingen. Het is mogelijk dat ze werden gezongen door pelgrims, hetzij pelgrims die na de ballingschap vanuit Babylon naar Jeruzalem terugkeerden, hetzij pelgrims die jaarlijks naar de feesten kwamen. Het is als derde mogelijkheid denkbaar dat ze door Hizkia werden geschreven en verzameld ter herdenking van zijn

genezing van zijn ziekte en van de tien graden op de zonnewijzer waarover de schaduw achteruitging. Dat is beslist een mogelijkheid. Het is ook mogelijk, en het kan beslist niet worden uitgesloten, dat ze moeten worden opgevat als liederen van de opgang, of van het opgaan, waarbij dat slaat op de ark die naar Jeruzalem opging. We weten dat bij die gelegenheid bepaalde liederen werden gezongen. We hebben al enkele Psalmen gelezen die, zoals ons wordt verteld, speciaal voor die gelegenheid zijn geschreven. Deze kunnen daar dus bij hebben gehoord.

Je kunt uit die theorieën kiezen wat je wilt, of misschien bedenkt je je eigen theorie, maar dit geeft je enkele ideeën. Elk van die theorieën zou deze Psalmen een bijzondere betekenis geven, als je er één van aannam en zei: „Dit is volgens mij echt de juiste.” Het zou niet uitmaken welke van die theorieën je koos. Elke theorie zou er een bepaalde bijzondere betekenis aan geven. Afhankelijk van welke theorie je koos, zou de betekenis enigszins anders kunnen zijn, maar je zult merken dat ze er inderdaad betekenis aan geeft.

9

Vijf groepen van moeite tot overwinning

Baxter is opnieuw degene die gelooft dat deze Psalmen door Hizkia zijn geschreven en bij de gelegenheid van zijn genezing zijn verzameld. Hij wijst erop — en ik ben het niet volledig met hem eens, maar ik vind hem een betere geleerde dan ikzelf, dus ik moet zijn opvatting op zijn minst serieus overwegen — dat we in deze vijftien Psalmen vijf groepen van drie kunnen zien. Dat wil zeggen dat elke drie Psalmen samen een afzonderlijke groep vormen. Hij gelooft dat we ze in vijf groepen van drie moeten verdelen en dat elke groep bepaalde kenmerken heeft die overeenkomen met die van de andere vier groepen. In elke groep van drie is er namelijk één Psalm die ofwel door Salomo, ofwel door David is geschreven, en zijn er twee anoniem. Als je het zo bekijkt, klopt dat. De eerste drie, de tweede drie, de derde drie, de vierde drie en de vijfde drie: in elke groep van drie is er één Psalm waaraan een auteur wordt toegeschreven en zijn er twee anoniem.

Baxter gaat verder en zegt dat ze in elke groep van drie hetzelfde patroon volgen. De eerste van de drie gaat over moeilijkheden, de tweede van elke groep van drie gaat over vertrouwen, en de derde van elke groep van drie gaat over overwinning. Hij gelooft dat

dit de bewering zou ondersteunen dat Hizkia ze bij deze gelegenheid heeft geschreven, omdat zijn omstandigheden begonnen met moeilijkheden, hij vervolgens leerde op God te vertrouwen en hij daarna de overwinning van zijn genezing beleefde. Hij gelooft dat er vijf opeenvolgende groepen van drie zijn. Elke groep van drie begint met een psalm over moeilijkheden. Zo zou elke derde psalm over moeilijkheden gaan, elke derde psalm daarna over vertrouwen, en elke derde psalm daarna over overwinning.

Ik heb hierin geen duidelijk patroon kunnen ontdekken. Het is natuurlijk waar dat er in elke groep van drie twee anoniem zijn en één waaraan een schrijver wordt toegeschreven. Maar ik heb niet kunnen ontdekken dat het noodzakelijkerwijs waar is dat ze zo'n duidelijke inhoud hebben. Ik weet dus niet of dat willekeurig is, of dat hij daar iets diepers ziet dan ik kan zien.

10

Opgangen als geestelijke groei

Ik zou graag één suggestie willen doen terwijl we ze doornemen. Er is iets wat ik naar mijn gevoel heb waargenomen. Ik zal niet proberen er veel in te lezen, maar ik heb het gevoel dat we hier mogelijk een voortgang zien in graden van geestelijke groei, beginnend met bekering en eindigend in de uiteindelijke heerlijkheid waartoe God ons heeft geroepen. Ik zeg niet dat die altijd precies in de volgorde worden doorlopen waarin ze hier staan. Maar toen ik deze Psalmen een paar keer doorlas en probeerde de Heere tot mij te laten spreken over wat erin staat en wat ze ons proberen te zeggen, heb ik in elk geval iets gezien wat ik als mogelijkheid zou willen opperen. Misschien zie jij het daar ook in: elk van de vijftien spreekt over, of zou gezien kunnen worden als sprekend over, een bepaalde ontwikkelingsfase in ons eigen christelijke leven, graden van groei.

Bedenk dat in 2 Korinthe 3:18 staat:

Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heere als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid, zoals dit door de Geest van de Heere bewerkt wordt.

2 KORINTHE 3:18

Dat lijkt in mijn gedachten te zeggen dat we van het ene niveau van heerlijkheid in het andere worden veranderd, van de ene graad in de andere. Ik weet niet of dit voor iemand anders noodzakelijkerwijs volledig geldig is. Maar wat mij betreft, ik kan deze Psalmen niet lezen zonder ze te zien als graden van geestelijke groei. Ze beginnen met een man die volkomen ontevreden is over zijn leven in zonde. Vervolgens doorloopt hij ontwikkelingsfasen die wij volgens mij allemaal lijken te doorlopen. Uiteindelijk eindigen ze in de heerlijkheid waartoe God de gemeente heeft geroepen.

11

Van onvrede naar geborgenheid

Misschien kan ik alle vijftien snel langslopen en je vertellen wat ik als het hoofdthema van elke psalm heb gezien. Dan zou je daar misschien een voortgang in kunnen zien. De eerste, Psalm 120, spreekt naar mijn overtuiging, zoals iedereen duidelijk kan zien, over ontevredenheid. De man verkeert in benauwdheid. De man heeft langer dan hij zich zou willen herinneren in de tenten van de onderdrukkers gewoond. Hij is ontevreden met een bepaalde toestand, net zoals iemand dat is voordat hij behouden wordt. Zo iemand komt op een punt waarop hij gewoon iets meer wil en waarop de Heere werkelijk in hem aan het werk is om hem het evangelie te laten aannemen. Hij maakt hem werkelijk ontevreden over zijn leven in zonde.

Wanneer we bij Psalm 121 komen, is het duidelijk een psalm van vertrouwen, of van het stellen van je vertrouwen op God. We zouden kunnen zeggen dat dit de eerste stap is die iemand vanuit die toestand van ontevredenheid zet, uit zijn leven in zonde. Hij

moet in de Heere Jezus Christus geloven. In Psalm 121 zien we dat de psalmist duidelijk zijn vertrouwen op God stelt, wat weer een volgende stap is.

Dan komt de derde psalm, Psalm 122. Ik denk dat niemand kan betwisten dat die over gemeenschap spreekt:

Onze voeten staan binnen uw poorten, Jeruzalem!

PSALMEN 122:1

en hij spreekt over de gemeenschap in het huis van de Heere. We zullen die psalm uitvoeriger bespreken dan de meeste andere, vanwege de grote rijkdom die erin te vinden is.

Wanneer je dan bij de vierde komt, Psalm 123, zien we dat de psalmist zichzelf als dienaar aan de Heere aanbiedt. Vooral in vers 2:

Zoals dienaren hun ogen gericht houden op de hand van hun heer en een dienaress op de hand van haar meesteres, zo zijn onze ogen gericht op de HEERE, onze God, totdat Hij ons genadig is.

PSALMEN 123:2

In Psalm 123 zien we dat de psalmist zich als dienaar aan God onderwerpt. Toch klinkt er op de achtergrond door dat hij een zekere vervolging ondervindt, of op zijn minst vervreemding van anderen.

Als we de stappen tot nu toe volgen, begint de persoon ontevreden met zijn leven. Hij komt op een punt waarop hij op God vertrouwt. Het volgende wat er gebeurt, is dat hij wordt toegevoegd aan de gemeenschap van de heiligen. Daarna biedt hij zichzelf persoonlijk aan voor de dienst van God. Daarbij heeft hij een zekere mate van vervolging ervaren, die zich iets later verder ontwikkelt. Toch ervaart hij in Psalm 124 Gods bevrijding uit de hand van zijn vijanden. Hij ervaart in zekere mate overwinning in zijn leven. In Psalm 125 ervaart hij geborgenheid in God.

Rondom Jeruzalem zijn bergen, zo is de HEERE rondom Zijn volk, van nu aan tot in eeuwigheid.

PSALMEN 125:2

Dit is een psalm over geborgenheid en veiligheid in de Heere. Hij is tot de Heere geroepen. In Psalm 123 onderwierp hij zich als dienaar aan de Heere. In Psalm 124 brengt hij tot uitdrukking dat God hem uit zijn benauwdheid heeft gered. God heeft hem de overwinning over zijn vijanden gegeven. Nu, in Psalm 125, is hij naar mijn overtuiging tot rust gekomen in de geloofsrust, waarbij hij zich geborgen en veilig voelt in God.

12

Van vreugde naar beproeving

In Psalm 126 is er naar mijn overtuiging een zekere mate van blijdschap over de vreugde van het behoud, eigenlijk over het dorre leven dat vernieuwd wordt als beken die in de woestijnen tevoorschijn breken. Aan het einde van die psalm wordt gesproken over eropuit gaan en zaad zaaien. Misschien kan dat voor ons betrekking hebben op evangelisatie, want er staat:

Wie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien. Wie het zaad draagt en dat zaait, gaat al wenend zijn weg; maar hij zal zeker terugkomen met gejuich, en zijn schoven dragen.

PSALMEN 126:5-6

Of de psalmist het nu zo bedoeld heeft of niet, de verzen 5 en 6 van Psalm 126 zijn door veel predikers beslist gebruikt met betrekking tot evangelisatie. En ik geloof dat dit daar beslist van toepassing is.

Wanneer je dan bij Psalm 127 komt, is dat een psalm over voortplanting. Hij houdt zich bezig met evangelisatie en plant zaad. Nu draagt hij zijn geloofsleven over op anderen. De ervaring van deze christen bestaat er nu uit dat hij anderen tot discipelen maakt. Zo wordt er gesproken over kinderen die worden grootgebracht en tot discipelen worden gemaakt, of die door de gelovige worden opgeleid en geleid. Hij is op een punt gekomen waarop hij zijn eigen bediening in anderen vermenigvuldigt, of zichzelf geestelijk vermenigvuldigt.

Dan vinden we in Psalm 128 naar mijn overtuiging vrucht, waarbij vruchtbaarheid het hoofdthema is: de vruchtbaarheid van zijn leven. In Psalm 129 lijkt de nadruk te liggen op beproevingen, verdrukkingen en vervolgingen. Dat is beslist iets wat we in onze christelijke ervaring doormaken.

13

Van zondebesef naar volle gemeenschap

In Psalm 130, waar we het einde van de reeks heel dicht naderen, ontdekken we dat de man nog altijd diepgewortelde zondepatronen aantreft. Het is alsof hij aanvankelijk berouw heeft gehad over zijn zonden toen hij tot God kwam. Maar terwijl hij groeit in de Heere, begint hij steeds diepere gebieden te zien waar de zonde vaste voet heeft gekregen. Vanuit de diepten roept hij tot de Heere, en in de verzen 3 tot en met 6 en verder begint hij erover te spreken dat hij zich bewust is van zijn ongerechtigheden. De man heeft ingezien dat er nog veel meer werk in zijn leven gedaan moet worden, ook al is hij op een punt van vruchtbaarheid gekomen. Hij maakt anderen tot discipelen. Hij heeft de overwinning over zijn vijanden ervaren. Hij voelt zich geborgen in God. Toch is hij zich er pijnlijk van bewust dat hij nog steeds een verdorven wezen is dat een verandering ondergaat. Hij is nog steeds niet volmaakt.

Ik heb gemerkt dat de meest geestelijke mensen die ik heb gekend, degenen waren die zich het meest bewust waren van hun eigen tekortkomingen. Als je iemand tegenkomt die nogal zelfvoldaan en zelfingenomen is, is dat een aanwijzing dat die persoon geestelijk helemaal niet erg fijngevoelig is. Want hoe gevoeliger je geestelijk wordt, des te gevoeliger word je voor dingen in je leven die je vroeger nooit als zonde beschouwde. Maar plotseling besef je dat ze niet op Christus lijken, en dan treur je des te meer over de zonde.

Het gevolg daarvan is Psalm 131: nederigheid.

HEERE, mijn hart is niet hoogmoedig,

PSALMEN 131:1

Dat betekent hoogmoedig.

mijn ogen zijn niet trots.

PSALMEN 131:1

Dan komt de man op een punt van nederigheid. Die wordt in hem bewerkt doordat hij beseft dat hij nog altijd zondig is.

In Psalm 132 begint hij bepaalde beloften van God te zien uitkomen. Het verwijst naar de beloften die aan David zijn gedaan en die verwezenlijkt worden door de... Zoals ik al zei, gaat het erover dat de ark naar Jeruzalem wordt gebracht. Misschien gaat het over de heerlijkheid die over Gods volk opgaat en over de verwezenlijking van Zijn beloften aan ons.

Psalm 133 gaat duidelijk over eenheid. Een van de laatste fasen van Gods bedoeling met de gemeente is dat zij tot volledige eenheid komt. Daar gaat Psalm 133 over.

Zie, hoe goed en hoe lieflijk is het dat broeders ook eensgezind samenwonen.

PSALMEN 133:1

enzovoort. We kunnen de eenheid van de gemeente dus zien als een van de laatste fasen, dicht bij het einde van de weg voor ons. Het is beslist datgene waar God naartoe werkt en waarop Hij wacht, geloof ik.

In de laatste psalm, Psalm 134, zien we de dienaren van de Heere dag en nacht voor de Heere staan. Dat wil zeggen dat ze tot een volledige, ononderbroken gemeenschap met de Heere komen, ongetwijfeld bij Zijn komst.

Nu bedoel ik niet te zeggen dat de psalm op enigerlei wijze bedoeld is om deze voortgang te suggereren. Ik zeg dat dit iets persoonlijks is wat tot mijn hart sprak toen ik deze psalmen las. Ik heb ze allemaal een paar keer achter elkaar doorgelezen en de Heere gevraagd wat ze betekenden. Voor mijn gevoel raakten alle theorieën over waar de Opgangsliederen over gaan op de achtergrond, en liet de Heere mij iets bijzonders zien. Misschien was het voor mij. Misschien zal het niet voor jou zijn. Maar als ik deze psalmen lees, kan ik niet anders dan deze voortgang zien, deze stadia van geestelijke groei die een christen doorloopt. Het begint helemaal aan het begin, met zijn onvrede

over zijn leven in zonde. Het gaat helemaal door tot de laatste stadia, waarin hij de beloften van God in zijn leven verwezenlijkt ziet worden, tot eenheid komt met alle broeders en dag en nacht in de tegenwoordigheid van God staat. Uiteindelijk gebeurt dat wanneer de Heere terugkeert en hij nooit meer buiten Zijn tegenwoordigheid hoeft te zijn. Ik laat het aan de Heilige Geest over om tot je te spreken over de vraag of dat voor jou al dan niet een betekenis van deze psalmen is. Maar voor mij heeft het deze psalmen een nieuwe betekenis en nieuw leven gegeven wanneer ik ze lees.

14

Psalm 120: ver van huis en van God

Psalm 120:

Ik riep tot de HEERE in mijn benauwdheid, en Hij verhoorde mij. HEERE, red mijn ziel van de valse lippen, van de tong vol bedrog. Wat zal de tong vol bedrog u geven? Wat zal die aan u toevoegen? Scherpe pijlen van een machtig man, en gloeiende houtskool van bremstruiken daarbij. Wee mij, dat ik als vreemdeling in Mesech verblijf, dat ik woon in de tenten van Kedar. Mijn ziel heeft lang gewoond bij hen die de vrede haten. Ik ben vreedzaam, maar als ik spreek, voeren zij oorlog.

PSALMEN 120:1-7

Als dit als een pelgrimslied werd beschouwd, zouden we kunnen zien hoe dit van toepassing kon zijn: de Joden leefden onder de heidenen en verlangden er gewoon naar om weer in Jeruzalem te zijn. Ze hadden te lang onder de heidenen gewoond, onder hen die de vrede haten, in de tenten van Kedar en in het land Mesech.

Eén ding dat we uit deze psalm kunnen afleiden, is dat hij niet noodzakelijk letterlijk spreekt over wonen in Mesech of Kedar, want die twee landen liggen zo ver van elkaar. Het is onmogelijk, of zeker onwaarschijnlijk, dat één persoon op beide plaatsen in ballingschap zou zijn geweest. Mesech ligt vanuit Jeruzalem gezien ver in het

noorden, terwijl Kedar in het zuiden ligt, op het Arabisch Schiereiland. We spreken dus niet werkelijk over een letterlijke ervaring die iemand heeft gehad, waarbij hij zowel in Mesech als in Kedar was.

Waarschijnlijk spreekt hij eenvoudigweg als iemand die zich ver van God voelt, zoals Kedar en Mesech ver van Jeruzalem liggen. Hij heeft het gevoel gehad dat hij ver van God vandaan woonde, als een vreemdeling, als iemand die van God vervreemd is. Hij heeft te lang in die toestand verkeerd en wil daar nu verandering in brengen en dichter bij God komen.

15

Leugenachtige lippen en Gods reiniging

Ik zei dat het thema van deze psalm onvrede over iemands huidige leven lijkt te zijn, en dat vers lijkt dat te bevestigen. In de eerdere verzen staat:

Ik riep tot de HEERE in mijn benauwdheid, en Hij verhoorde mij.

PSALMEN 120:1

In zijn benauwdheid en onvrede wist hij waar hij het moest zoeken. Hij riep God aan, en dat was het begin van zijn christelijke wandel. Dat is wat ons op weg brengt door de verschillende graden van geestelijke groei. We beginnen ermee dat we God aanroepen wanneer we merken dat we ontevreden zijn met ons leven zoals het is.

De verzen 2 en 3, en eigenlijk tot en met vers 4, gaan over bevrijding van leugenachtige lippen en een bedrieglijke tong. Dit kan op twee manieren worden opgevat. De ene mogelijkheid is dat hij zegt:

Ik wil niet langer liegen; ik wil niet langer bedrieglijke dingen zeggen; ik wil van die oneerlijke gewoonten worden verlost.

Of, en dat is misschien waarschijnlijker, het betekent dat de mensen onder wie hij woont leugenaars en lasteraars zijn. Later staat er:

Ik ben vreedzaam, maar als ik spreek, voeren zij oorlog.

PSALMEN 120:7

Ze haten de vrede. Het kan zijn dat hij spreekt over het soort mensen onder wie hij woont. Hij houdt niet van het gezelschap waarin hij op dat moment verkeert. Zijn huidige metgezellen zijn leugenachtig en bedrieglijk, en hij wil uit het gezelschap van zulke mensen worden bevrijd.

Hij zegt:

Wat zal de tong vol bedrog u geven? Wat zal die aan u toevoegen?

PSALMEN 120:3

Scherpe pijlen zullen hun worden gegeven, en kolen van de jeneverbesstruik. De jeneverbesstruik, of bremstruik, zoals hij ook wordt genoemd, had wortels die als kolen in het vuur werden gebruikt. Dat komt, veronderstel ik, doordat het hout zeer dicht is. Als je ze eenmaal aan het branden krijgt, blijven ze als kolen lange tijd branden. De wortels van de jeneverbesstruik stonden bekend om hun gebruik als kolen. Hij zegt in wezen dat dit het brandende vuur van Gods toorn, de pijlen van God en het oordeel van God voorstelt.

Kolen verwijzen vaak naar het zuiverende element van Gods toorn. We denken aan de roeping van Jesaja in Jesaja 6, hoe hij de Heere hoog en verheven zag, en de sleep van Zijn gewaad de tempel vulde. Hij zei:

Toen zei ik: Wee mij, want ik verga! Ik ben immers een man met onreine lippen en woon te midden van een volk met onreine lippen. Mijn ogen hebben namelijk de Koning, de HEERE van de legermachten, gezien.

JESAJA 6:5

Toen droeg de Heere een van de cherubs op een gloeiende kool van het altaar te nemen en daarmee zijn mond, zijn lippen, aan te raken. Hij zei:

Zie, deze heeft uw lippen aangeraakt. Zo is uw misdaad van u geweken en uw zonde verzoend.

JESAJA 6:7

Misschien zouden we zelfs kunnen zien dat dit beeld ontleend is aan Jesaja 6, waar de kool op de mond van de man werd gelegd, omdat hij wist dat hij een man met onreine lippen was. Door de aanraking van die kool werd hij gereinigd. Als hij zegt: 'Bevrijd mij van mijn gewoonten van onrein spreken, van mijn leugenachtige tong en mijn bedrieglijke tong', wat moet daar dan aan gedaan worden? Misschien zal God mij reinigen met een van deze kolen van Zijn oordeel. Aan de andere kant kan het, zoals ik al zei, evengoed op beide manieren worden opgevat. Het zou kunnen gaan over de bedrieglijke mensen tussen wie hij woont en van wie hij bevrijd wil worden, en over het feit dat hun niets anders te wachten staat dan Gods oordeel over hun levenswijze.

16

Onvrede met een zondige omgeving

Maar in vers 5, dat we al behandeld hebben, staat:

Mijn ziel heeft lang gewoond bij hen die de vrede haten.

PSALMEN 120:6

Met andere woorden, ik ben ver van huis. Ik ben niet dicht bij God. Ik voel me een volslagen vreemdeling. Mijn ervaring is dor. Mijn metgezellen bouwen me niet op. De mensen bij wie ik lange tijd gewoond heb, zijn mensen die de vrede haten. Ik heb de vrede lief, maar zij hebben de vrede niet lief.

Hier begint de ontevredenheid te groeien. Gewoonlijk zal iemand niet tot de Heere komen als hij heel tevreden is met de zondige leefpatronen van zijn metgezellen. Voordat iemand daadwerkelijk op het evangelie reageert, begint hij zich gewoonlijk een beetje ongemakkelijk te voelen over zijn zondige wegen. Hij begint een zekere mate van ontevredenheid te voelen. Ik weet niet of we kunnen zeggen dat dit voor

iedereen geldt. Soms worden mensen zonder enige voorbereiding zomaar het Koninkrijk in geblazen. Maar ik geloof dat de meeste mensen zouden kunnen getuigen dat zij op het evangelie werden voorbereid doordat er misschien een groeiend gevoel van ontgoocheling ontstond over de doelen die zij daarvoor in hun leven nastreefden. Ze begonnen de leegte daarvan te zien. Ze begonnen ook te zien dat de gewoonten van hun vrienden weerzinwekkend waren in plaats van grappig, en dat de zonden waarbij ze betrokken waren niet slim waren, maar eenvoudigweg lelijk.

Wanneer mensen op dat punt beginnen te komen, zien ze dat hun ziel een afkeer heeft van hun slechte metgezellen en hun slechte wegen. Ze dorsten naar God en zijn ontevreden met hun huidige toestand. Dat is wat mensen er gewoonlijk toe brengt om in hun benauwdheid tot God te roepen en tot de Heere te komen, zoals deze psalmist naar eigen zeggen in het eerste vers deed.

Een van de dingen die hem in het bijzonder dwarszaten aan zijn metgezellen, was dat hij altijd voor vrede was, maar dat zij het, telkens wanneer hij sprak, altijd zo verdraaiden dat het op oorlog uitliep. Ik weet niet of je dat herkent uit je omgang met mensen in het verleden. Ik denk dat waarschijnlijk de meeste mensen dit wel eens hebben meegemaakt. Ik weet dat ik het vaak heb meegemaakt. Ik wilde in een bepaalde relatie niets anders dan eenheid en vrede, maar iedere keer dat ik iemand de hand reikte, vatten ze het verkeerd op en probeerden ze het te gebruiken als iets waaraan ze aanstoot konden nemen. Het is zo frustrerend als je voortdurend probeert relaties van vrede en eenheid met mensen op te bouwen, maar zij je motieven in twijfel trekken of aannemen dat je iets in je schild voert, terwijl dat niet zo is. Ze vatten het eenvoudigweg oorlogszuchtig op, omdat ze niet voor vrede zijn.

De psalmist zegt dat die situatie hem niet bevalt. Hij vindt het niet prettig om bij zulke mensen te zijn. Hij wil verandering. Hij heeft tot God geroepen om bevrijding uit deze situatie, en daarom geloof ik dat hij daaruit bevrijd wordt.

17

Psalm 121: vertrouwen op de Heere

Natuurlijk zijn beide psalmen, deze en de volgende, anoniem. Het is mogelijk dat dezelfde schrijver ze allebei heeft geschreven, misschien Hizkia of een andere schrijver. Als het dezelfde schrijver is, zien we een ontwikkeling vanuit zijn

ontevreden toestand in Psalm 120 naar een toestand van volledig vertrouwen op de Heere. In Psalm 120 roept hij tot de Heere, maar in Psalm 121 heeft hij de overgang naar het Koninkrijk van God al gemaakt. Nu vertrouwt hij op God. Hij weet dat hij mensen niet kan vertrouwen. Hij weet dat hij zichzelf niet kan vertrouwen. Nu ziet hij volledig op de Heere en zegt hij:

Ik sla mijn ogen op naar de bergen, vanwaar mijn hulp komen zal. Mijn hulp is van de HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft. Hij zal uw voet niet laten wankelen, uw Bewaarder zal niet sluimeren. Zie, de Bewaarder van Israël zal niet sluimeren of slapen. De HEERE is uw Bewaarder, de HEERE is uw schaduw aan uw rechterhand. De zon zal u overdag niet steken, de maan niet in de nacht. De HEERE zal u bewaren voor alle kwaad, uw ziel zal Hij bewaren. De HEERE zal uw uitgaan en uw ingaan bewaren, van nu aan tot in eeuwigheid.

PSALMEN 121:1-8

De psalmist zegt meteen aan het begin dat hij hulp zal zoeken en ergens op zal vertrouwen. Maar waarop zal hij vertrouwen? De manier waarop de Engelse Bijbelvertaling die hier wordt gebruikt van leestekens is voorzien, is volgens mij misleidend. De HSV geeft de bedoelde vraagzin al duidelijk weer; de volgende uitleg bespreekt dus de interpunctie van de Engelse brontekst. Het lijkt alsof hij zegt:

Ik kijk omhoog naar de heuvels, waar mijn hulp vandaan komt.

Met andere woorden, mijn hulp komt van de heuvels en ik kijk naar de heuvels om mij te beschermen.

Mensen zouden dat inderdaad kunnen doen, want in die tijd boden heuvels vaak veiligheid. Als er heuvels rondom een stad lagen, werd die als gemakkelijker te verdedigen beschouwd, omdat legers heuvels moesten oversteken en de daarmee gepaard gaande moeilijkheden moesten overwinnen om haar te bereiken. Door heuvels omringd zijn werd als veilig beschouwd.

18

Geen vertrouwen op natuurlijke bescherming

In feite vinden we daar een toespeling op in Psalm 125, een van deze andere Opgangsliederen, in vers 2. Psalm 125:2 zegt:

Rondom Jeruzalem zijn bergen, zo is de HEERE rondom Zijn volk, van nu aan tot in eeuwigheid.

PSALMEN 125:2

Dit betekent dat, zoals de bergen rondom Jeruzalem haar tegen aanvallen beschermen, zo de Heere Zijn volk tegen aanvallen beschermt.

Het is dus niet ondenkbaar dat een psalmist zou kunnen zeggen:

Ik kijk naar de heuvels voor hulp.

Maar ik denk dat in vers 2 heel duidelijk is dat hij voor zijn hulp niet naar de bergen kijkt. Hij vertrouwt niet op natuurlijke verdedigingswerken. Hij vertrouwt niet op paarden en strijdagens. Hij vertrouwt op de Heere.

Daarom geloof ik dat we de interpunctie van die twee verzen moeten veranderen. Volgens mij moet er staan:

Ik sla mijn ogen op naar de bergen.

PSALMEN 121:1

Dan is de volgende regel een afzonderlijke zin die met een vraagteken moet eindigen:

Waar komt mijn hulp vandaan?

Waar komt mijn hulp vandaan? Het antwoord is:

Mijn hulp is van de HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

PSALMEN 121:2

Waarom slaat hij nu zijn ogen op naar de bergen? Misschien om de vijand te zien aankomen. Misschien kijkt hij omhoog om te zien of de vijand al dichtbij is. Maar hoewel hij daar kijkt om zijn situatie te overzien, stelt hij zijn vertrouwen toch niet in de bergen, maar in de Heere. In de rest van de psalm legt hij uit hoe betrouwbaar de Heere is en hoe de Heere hem reden geeft zich veilig te voelen, omdat hij zijn vertrouwen op de Heere heeft gesteld. God zal niet toelaten dat hij aan het wankelen wordt gebracht. God zal je bewaren, en God zal dat voortdurend doen. God slaapt niet. Er staat:

Zie, de Bewaarder van Israël zal niet sluimeren of slapen.

PSALMEN 121:4

In vers 4 staat:

De HEERE is uw Bewaarder, de HEERE is uw schaduw aan uw rechterhand.

PSALMEN 121:5

wat betekent dat God niet vermoeid raakt. Wij kunnen 's nachts rustig slapen, omdat we weten dat Hij wakker blijft en alles regelt terwijl wij zijn gaan slapen.

19

Bewaring tegen gevaren van dag en nacht

De woorden in vers 6 zijn waarschijnlijk figuurlijk en niet letterlijk bedoeld:

De zon zal u overdag niet steken, de maan niet in de nacht.

PSALMEN 121:6

Niemand verwacht werkelijk dat de zon hem zal treffen of dat de maan hem zal treffen. Al kan er natuurlijk wel worden gezinspeeld op een zonnesteek en mogelijk op door de maan getroffen worden. Wat houdt het in om door de maan getroffen te worden? In vroeger tijden geloofde men meestal dat krankzinnigheid werd veroorzaakt door de invloed van de maan op mensen. Daarom beschrijft het Engelse woord “lunacy”

krankzinnigheid, want “lunacy” komt van het woord “lunar”, dat met de maan te maken heeft. Als iemand krankzinnig was, werd soms gezegd dat hij “moonstruck” was, door de maan getroffen.

Wat men dacht dat het verband was, weet ik niet. Misschien redeneerde men dat de maan, omdat ze invloed heeft op de getijden van de oceanen, ook andere dingen beïnvloedt, waaronder de mentale toestand van mensen enzovoort. Ik neem aan dat er tegenwoordig astrologen zijn die hetzelfde zouden zeggen over de sterren en dergelijke: dat het leven, het karakter en de persoonlijkheid van mensen door die dingen worden beïnvloed. Dit bevestigt niet dat dit een feit is. Het spreekt alleen over de dingen waarvoor mensen gewoonlijk bang zouden kunnen zijn.

Dit is dus volgens mij hoofdzakelijk een psalm die vertrouwen in de Heere tot uitdrukking brengt. Ook al kunnen er gevaren rondom mij zijn, toch is God mijn Bewaarder. Daarom zal ik niet op de bergen vertrouwen. Ik zal op God vertrouwen. Dat is natuurlijk een eerste stap die we moeten zetten. Om überhaupt christen te worden, moeten we op God vertrouwen. Dat is wat geloof is.

20

Psalm 122: opgenomen in Gods gemeenschap

Psalm 122 is naar mijn mening een fantastische psalm. Het is een psalm over gemeenschap. Het is heel duidelijk dat een van de eerste dingen die God in ons leven doet, of van plan is te doen, nadat we op Hem zijn gaan vertrouwen, is ons in het gezelschap te brengen van anderen die op Hem vertrouwen. Hij wil ons in Zijn lichaam samenvoegen en ons een plaats in Zijn lichaam geven. Paulus zei:

Ook wij allen immers zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij dat wij Joden zijn, hetzij Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen; en wij allen zijn van één Geest doordrenkt.

1 KORINTHE 12:13

Dat betekent dat wanneer wij de doop in de Heilige Geest ervaren, het doel daarvan is ons in het lichaam van Christus te brengen, ons een taak te geven en ons een gave te geven. Iets wat we doen, een bijdrage die we leveren aan de gezamenlijke inspanning

van het hele lichaam, zodat we dienaren voor elkaar worden. Wij vormen niet ieder een eiland op zichzelf, waar we op onze eigen manier iets voor God doen, zoals sommige profeten uit het Oude Testament dat deden: Elia en dergelijke.

Dat was destijds niet verkeerd. Vaak was dat de enige manier waarop mensen rein konden blijven in een volkomen verdorven samenleving. Maar God heeft nu een groep mensen bij wie Hij wil dat we ons aansluiten, met wie we omgaan en met wie we een band aangaan. Dat is het volk van God, en ook de stad van God, de christelijke gemeenschap. Daar gaat dit volgens mij over.

Deze psalm is duidelijk door David geschreven. Er staat:

Een pelgrimslied, van David.

PSALMEN 122 (OPSCHRIFT)

Toen David over het huis van de Heere sprak, moet hij de tempel in Jeruzalem in gedachten hebben gehad. In de tijd van David stond er eigenlijk nog geen tempel in Jeruzalem. Maar de tabernakel die hij had opgericht en waarin de ark stond, zou naar zijn mening het huis van de Heere zijn, en in die tijd was dat ook terecht.

Voor ons spreekt het huis van de Heere echter over veel meer. Het spreekt over Zijn hele huisgezin, Zijn hele familie, Zijn volk, Zijn gemeenschap op aarde: de gemeente. David verheugde zich erover dat hij dat huis van de Heere, de tabernakel, kon binnengaan. Wij verheugen ons erover dat we in het lichaam van Christus kunnen komen en deel kunnen worden van de gemeenschap van de heiligen.

Zo zien we Psalm 122 als de volgende stap nadat je God bent gaan vertrouwen. Het allereerste wat dan volgt, is dat je in de gemeenschap van het lichaam van Christus verbonden wordt met andere gelovigen. Hij zegt:

Ik ben verblijd, wanneer zij tegen mij zeggen: Wij zullen naar het huis van de HEERE gaan! Onze voeten staan binnen uw poorten, Jeruzalem! Jeruzalem is gebouwd als een stad die hecht samengevoegd is. Daarheen trekken de stammen op, de stammen van de HEERE, naar de ark van de getuigenis van Israël,

PSALMEN 122:1-4

waarmee de ark van het verbond wordt bedoeld, de ark der getuigenis,

om de Naam van de HEERE te loven. Want daar staan de zetels van het recht, de zetels van het huis van David. Bid om vrede voor Jeruzalem, laat het goed gaan met hen die u liefhebben. Laat vrede binnen uw vestingwal zijn, rust in uw burchten. Omwille van mijn broeders en mijn vrienden spreek ik nu: Vrede zij in u! Omwille van het huis van de HEERE, onze God, zal ik het goede voor u zoeken.

PSALMEN 122:4-9

21

Vreugde in het samenkomen als gemeente

In deze verzen worden enkele werkelijk prachtige gedachten verwoord. De eerste is deze. Ik ben opgegroeid in een gemeente, om precies te zijn een baptistengemeente. Toen wij kinderen waren, leerden we op de zondagsschool een liedje zingen dat op dit vers was gebaseerd:

Ik ben verblijd, wanneer zij tegen mij zeggen: Wij zullen naar het huis van de HEERE gaan!

PSALMEN 122:1

Natuurlijk dachten we dat dit betekende dat je naar het kerkgebouw ging. We dachten dat het betekende dat je naar de zondagsschool en naar de kerkdienst ging. Dat was het binnengaan van het huis van de Heere.

In veel gevallen beschouwen mensen het gebouw op de hoek, de kerk, als Gods huis. Natuurlijk is het gebouw op de hoek niet Gods huis en is het evenmin werkelijk de gemeente. De gemeente bestaat uit Gods volk, waar zij zich ook bevinden en waar zij ook aanbidden, zowel wanneer zij samen zijn als wanneer zij van elkaar gescheiden zijn. Zij zijn altijd het huis en de woonplaats van de Heere en Zijn gemeente.

Maar er ligt een bijzondere zegen en vreugde in het samenkomen met het bijeengekomen volk van God, het bijeengekomen huis van de Heere. Dat is zo wanneer we samenkomen om met de broeders te aanbidden en met elkaar om te gaan als levende stenen die samen tot een muur zijn opgebouwd, zoals Petrus dat beeld in 1 Petrus 2:5 voorstelt. Wanneer we op die manier samenkomen, ligt daarin een bijzondere vreugde. Want elders in de Schrift, in Psalm 22 vers 22, wordt ons gezegd dat Jezus zei:

Ik zal Uw Naam mijn broeders vertellen, in het midden van de gemeente zal ik U loven.

PSALMEN 22:23

Dat wil zeggen: Jezus prijst God te midden van Zijn gemeente.

De gemeente betekent het bijeengekomen volk van God. Wanneer we dus samenkomen in de vergadering van andere broeders, is dat iets om blij over te zijn, omdat Jezus daar is. Jezus zei duidelijk:

Want waar twee of drie in Mijn Naam bijeengekomen zijn, daar ben Ik in hun midden.

MATTHEÛS 18:20

Wanneer een gemeente lofzangen voor God zingt, is Jezus daar in hun midden en zingt Hij lofzangen te midden van de gemeente.

Hoewel het waar is dat Jezus altijd bij ons is, zelfs wanneer we alleen zijn, is er een bijzondere manier waarop Zijn aanwezigheid zichtbaar wordt. Zijn lichaam, de delen van Zijn lichaam, komen op één plaats bijeen om samen te werken, met elkaar om te gaan en samen te functioneren wanneer de gemeente bijeenkomt. Daarin ligt dus een bepaalde vreugde en opwindning. Ik ervaar dat tenminste zo. Ik denk dat jij dat waarschijnlijk ook ervaart of op bepaalde momenten hebt ervaren.

Wanneer een samenkomst dichterbij komt, zie ik er vol vreugde naar uit. Ik weet namelijk dat daar broeders en zusters zullen zijn die ik op andere momenten niet zie. Ik zal hen weer zien en we zullen samen de Heere aanbidden. Hoewel ik soms niet echt veel vertrouwen heb in de bijdrage die ik aan die samenkomsten zal leveren, zie ik er vanwege de gemeenschap van de heiligen werkelijk naar uit. Ik ben altijd blij wanneer ik besef dat het weer tijd is om samen te komen.

22

Jeruzalem als beeld van de gemeente

Jeruzalem is gebouwd als een stad die hecht samengevoegd is.

PSALMEN 122:3

Jeruzalem was ook een voorafbeelding van de gemeente, zoals we weten. Zelfs in het Oude Testament wordt duidelijk gemaakt dat er naast het fysieke Jeruzalem ook een geestelijk Jeruzalem zou zijn. In Jesaja 60 staat een werkelijk prachtig hoofdstuk over

de heerlijkheid van de Heere die over Gods volk opgaat. Van tijd tot tijd hebben we verwezen naar de openingsverzen van Jesaja 60, of daaruit geciteerd. Daar staat:

Sta op, word verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid van de HEERE gaat over u op.

JESAJA 60:1

enzovoort.

Het hele hoofdstuk gaat over wat God door Zijn volk, de gemeente, zal gaan doen. Aan het einde van vers 14 van dat hoofdstuk staat:

Ook zullen, zich buigend, naar u toe komen de kinderen van hen die u onderdrukt hebben, en allen die u verworpen hebben, zullen zich neerbuigen aan uw voetzolen, en zij zullen u noemen: Stad van de HEERE, het Sion van de Heilige van Israël.

JESAJA 60:14

Dat wil volgens mij zeggen dat de gelovigen in Christus, de gemeente, de stad van de Heere zullen worden genoemd, het Sion van de Heilige van Israël.

Daarover staat in vers 18:

Er zal niet meer gehoord worden van geweld in uw land, van verwoesting of rampen binnen uw grenzen, maar uw muren zult u noemen Heil, en uw poorten Lof.

JESAJA 60:18

Merk op dat het hier niet gaat over een letterlijke stad die van echte stenen is gemaakt, want haar muren zijn behoud en haar poorten zijn lofprijzing. Het zijn geen echte, letterlijke stenen muren of stenen poorten, maar geestelijke muren en geestelijke poorten.

Uit Psalm 100:4 weten we dat wij Zijn poorten binnengaan met dankzegging en Zijn voorhoven met lofprijzing. Dit is een geestelijke ervaring en een beschrijving van een geestelijke stad met muren die werkelijk behoud zijn en met poorten die lofprijzing zijn. Die staan natuurlijk voor bepaalde dingen.

Nu staat er in Psalm 122, de psalm die we bestuderen:

Onze voeten staan binnen uw poorten, Jeruzalem!

PSALMEN 122:2

Als we dit verder doortrekken dan David kon en het daadwerkelijk toepassen op het geestelijke Jeruzalem, op de gemeente, dan belijden we dat wij een plaats hebben onder de burgers van de heilige stad van God, binnen de poorten. De muren om ons heen zijn behoud. De poorten waardoor we Zijn tegenwoordigheid binnengaan, zijn lofprijzing. We staan stevig en hebben een plaats binnen dat bouwwerk, binnen die stad. We maken er deel van uit.

Zoals er staat in een van die andere psalmen die we hebben bestudeerd, Psalm 87, waar vers 5 zegt:

Van Sion wordt gezegd: Man voor man is erin geboren. De Allerhoogste Zelf doet haar standhouden.

PSALMEN 87:5

Dat wil zeggen: deze man is een burger van deze stad, omdat hij erin geboren is. Zo staan ook onze voeten stevig binnen de muren van dat nieuwe Jeruzalem. We maken er deel van uit. We worden omringd door de muren van behoud en komen binnen door de poorten van lofprijzing.

23

Als één stad aan elkaar verbonden

Nu staat er in vers 3:

Daarheen trekken de stammen op, de stammen van de HEERE,
naar de ark van de getuigenis van Israël, om de Naam van de
HEERE te loven.

PSALMEN 122:5

Het Engelse woord ‘compact’ in de vertaling waarop deze uitleg berust, geeft hetzelfde Hebreeuwse werkwoord weer dat in Exodus 26:11 met het samenvoegen van de tentdelen wordt verbonden. Daar staat een beschrijving van de bouw van de tabernakel. Je weet dat de tent van de tabernakel bestond uit verschillende afzonderlijke tentkleden die met haken aan elkaar verbonden waren, en zo vormden ze één tent. De afzonderlijke tentkleden waren met elkaar verbonden, zodat ze één wand of één tent werden. Wanneer ze hem uit elkaar haalden, viel hij uiteen in kleine delen, maar wanneer ze hem opzetten, verbonden en voegden ze die delen samen.

In Exodus 26:11 wordt gesproken over dit samenvoegen van de tentkleden. Er staat:

Vervolgens moet u vijftig koperen haken maken en u moet de
haken in de lussen aanbrengen en de tent delen zo aan elkaar
vastmaken dat ze één geheel vormen.

EXODUS 26:11

Dat wil zeggen: je neemt de verschillende tentkleden en koppelt ze met deze haken aan elkaar, waarbij je de tent samenkoppelt zodat hij één geheel wordt. Deze afzonderlijke tentkleden worden één groot tentkleed wanneer ze met elkaar worden verbonden.

Het woord ‘coupled’ daar is hetzelfde Hebreeuwse woord dat we hier aantreffen, waar staat dat Jeruzalem een stad is die zo gebouwd is dat ze compact, ofwel samengekoppeld, is. De stad Jeruzalem is een samengekoppeld geheel. Ze is opgebouwd uit allerlei kleinere delen die met elkaar verbonden zijn tot één geheel. Natuurlijk zijn wij die delen. Wij zijn de delen van die tempel. Wij zijn de delen van die

stad. Wij zijn de levende stenen in die muur. Om het beeld enigszins te veranderen ten opzichte van het voorgaande beeld van de muren van behoud: we zien onszelf als delen van de muur. De stad zelf is samengevoegd. Dat wil zeggen: de stenen en de eigenlijke gebouwen van de stad zijn in eenheid samengevoegd tot één geheel.

Dat is misschien een idealistische beschrijving. Zou dit ooit volkomen terecht gezegd kunnen worden van de letterlijke stad Jeruzalem? Er was altijd zoveel strijd in Jeruzalem en zoveel verdeeldheid, dat het nauwelijks waarschijnlijk is dat dit ooit in letterlijke zin op die stad van toepassing zou zijn. Al is het natuurlijk ook niet erg vaak letterlijk op de gemeente van toepassing geweest. Maar we kunnen er zeker van zijn dat God ons in Zijn Woord heeft gezegd dat eenheid Zijn doel voor de gemeente is. Daarom zou dit veel meer op de gemeente van toepassing zijn, op zijn minst uiteindelijk, op een dag, dan het ooit op Jeruzalem als stad van toepassing is geweest.

Het spreekt over de eenheid van het lichaam, over het samenvoegen van de leden. Dit is beslist een ervaring die we al vroeg in onze christelijke wandel opdoen, of al vroeg in onze christelijke wandel zouden moeten opdoen. We merken dan dat we verbonden zijn, als het ware met haken vastgemaakt aan andere gelovigen, om één lichaam en één huis te zijn, één stad te midden van de wereld.

24

Geestelijk gezag binnen de gemeente

In vers 4 wordt erover gesproken dat de stammen optrekken, en in vers 5 staat dat daar de tronen van het recht, of gerechtigheid, staan, de tronen van het huis van David.

Dit betekent niet noodzakelijkerwijs tronen waarop echte koningen zitten, want David leefde toen hij deze psalm schreef. Hij spreekt dus over de tronen, meervoud, van het huis van David. Hij heeft het niet over zijn eigen koningstroon. Hij heeft het over tronen die hij ongetwijfeld had opgericht voor zijn rechters en vorsten die onder hem regeerden. Hij had zijn eigen troon, maar deze meervoudige tronen van het huis van David zouden de tronen zijn die David had opgericht voor zijn huisgenoten, zijn vorsten, zijn zonen, of mogelijk voor zijn rechters.

Eigenlijk was er sowieso niet veel verschil tussen de rechters en de vorsten. Gewoonlijk waren het de vorsten die recht spraken over geschillen. Er wordt dus verwezen naar het feit dat het gezag van David in de stad te vinden is. Daar in de stad heeft hij zijn tronen opgericht voor zijn rechters en zijn mederegenten. Ook in de gemeente heeft God Zijn tronen opgericht voor Zijn mederegenten.

Jezus zei tegen Zijn discipelen in Mattheüs 19, toen Petrus zei:

Zie, wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd; wat zal dan ons deel zijn?

MATTHEÛS 19:27

Hij zei:

Voorwaar, Ik zeg u dat u die Mij gevolgd bent, in de wedergeboorte, als de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, ook zult zitten op twaalf tronen en de twaalf stammen van Israël zult oordelen.

MATTHEÛS 19:28

Dat wil zeggen: in de wedergeboorte, wat opnieuw geboren worden betekent, wanneer Pinksteren zou komen en de gemeente geboren werd, zouden de apostelen in dat bestel op twaalf tronen zitten en de twaalf stammen van Israël oordelen. Nu weten we dat ze niet letterlijk op tronen zaten. Het moest ook niet letterlijk worden opgevat, alsof er werkelijk twaalf zetels werden neergezet die tronen werden genoemd, waarna alle mensen naar voren zouden komen en de apostelen een oordeel zouden uitspreken. Wat er werd gezegd, is dat geestelijk gezag door Jezus aan hen zou worden overgedragen. Zij zouden als Zijn vertegenwoordigers spreken en Zijn wetten en Zijn woorden aan de mensen verkondigen. Zoals de rechters in de aardse samenleving gezagsdragers onder de koning waren, zo zouden de apostelen onder Christus met gezag bekleed zijn. Anderen, misschien naast de twaalf, hebben ook een bepaalde mate van gezag gehad. We weten dat er gezagsdragers in de gemeente zijn. Paulus zei dat God het gezag van de apostelen en profeten heeft ingesteld, en hij noemt ook de evangelisten, herders en leraren. Dit zijn verschillende gezagsambten in de gemeente. In de gemeente wordt het gezag van God zichtbaar en daar heeft Hij het gevestigd.

Het gaat niet om iemand die los van het lichaam van Christus zijn eigen gang gaat, geen band met anderen heeft en zichzelf een of ander soort apostel, profeet van de laatste dagen of teruggekeerde Elia noemt. Er staan immers zo vaak mensen op die zulke dingen over zichzelf beweren. God heeft Zijn gezag in de gemeente gevestigd. In de stad bevinden zich de tronen van het huis van David, en dus wordt het Koninkrijk vanuit de gemeente bestuurd. De gemeente is de zetel van Gods bestuur op aarde.

25

Bidden om vrede voor de gemeente

De laatste vier verzen gaan over het bidden om de vrede van Jeruzalem. Op grond van deze verzen zijn er christenen die geloven dat het een christelijke verplichting is om te bidden voor de letterlijke stad Jeruzalem in Israël, om vrede voor haar, en zich in te zetten voor haar veiligheid. Veel christenen geloven dat dit een christelijke verplichting is: dat we Israël moeten steunen, moeten bidden om zijn voorspoed, moeten bidden dat alle Joden terugkeren en veilig zijn voor hun vijanden, en dat christenen dit geacht worden te doen. Vrijwel hun hele standpunt baseren ze op dit vers, en misschien op een of twee andere verzen die minder rechtstreeks over dit onderwerp spreken.

Ik geloof dat we om vrede moeten bidden, of we het nu hebben over de aardse stad Jeruzalem of over welke andere aardse stad dan ook. Ik geloof dat we om vrede op aarde moeten bidden. Dat is de wil van God. We moeten bidden dat Gods wil op aarde wordt gedaan zoals in de hemel. We moeten beslist verlangen naar vrede voor de Joden in Jeruzalem, net zoals we moeten verlangen naar vrede voor de Palestijnen, de Arabieren, de Russen en alle anderen. We moeten ernaar verlangen dat vrede de aarde bedekt. We moeten ernaar verlangen dat

Hij zal oordelen tussen de heidenvolken en veel volken vonnissen. En zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegscharen en hun speren tot snoeimessen. Geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen. Oorlog voeren zullen zij niet meer leren.

JESAJA 2:4

Dat soort vrede is beslist iets waar we om moeten bidden. Maar ik geloof niet dat dit de toepassing van dit vers voor ons is.

Als we Jeruzalem hebben opgevat als een verwijzing naar de gemeente, naar het hemelse Jeruzalem, dan gaat het om het bidden om vreedzame omstandigheden voor de gemeente. Als we het zo opvatten, vinden we daarvoor ruimschoots bevestiging in de woorden van Paulus in 1 Timotheüs 2. In 1 Timotheüs 2:1-2 zegt Paulus:

Ik roep er dan vóór alles toe op dat smekingen, gebeden, voorbeden en dankzeggingen gedaan worden voor alle mensen, voor koningen en allen die hooggeplaatst zijn, opdat wij een rustig en stil leven zullen leiden, in alle godsvrucht en waardigheid.

1 TIMOTHEÛS 2:1-2

— dat wil zeggen, de gemeente —

Merk op dat Paulus niet zegt: „Ik spoor er allereerst toe aan dat er gebeden en voorbeden worden gedaan voor de vrede van de stad Jeruzalem.” Dat zou in die tijd natuurlijk nodig zijn geweest. In de tijd van Paulus was Jeruzalem niet in vrede. Ze leefden onder Romeinse onderdrukking. Heel kort nadat hij dit schreef, kregen ze te maken met de verwoesting door Rome. Paulus had kunnen zeggen: „Luister, bid voor Jeruzalem. Bid voor de stad Jeruzalem. Ze verkeert werkelijk in gevaar.” Maar dat was niet eens een van de dingen waarvoor we volgens hem moesten bidden. Hij zei dat we moesten bidden voor allen die gezag dragen. Waarom? Omdat zij invloed hebben op de gemeente. In feite bidden we om de vrede van de gemeente. Hij zegt:

Bid voor iedereen die gezag heeft, zodat we in alle vroomheid en oprechtheid een rustig en vredig leven kunnen leiden.

Dat wil zeggen: zodat we niet ondergronds hoeven te gaan en het Evangelie zonder vervolging kunnen verbreiden.

Paulus spoort ons aan om voor de regeringen van de wereld te bidden, zodat die de vrede van de gemeente bewaren. Zo kan de gemeente in vrede haar taak uitvoeren om de wereld te evangeliseren, zonder dingen in het geheim te hoeven doen. Zij kan het

allemaal openlijk doen, in oprechtheid, vrede en veiligheid.

Daarom vat ik de aansporing in Psalm 122:6–9 niet op als een aanwijzing dat wij voor Jeruzalem moeten bidden. Als God wil dat wij dat doen, heeft Hij dat in elk geval nergens in het Nieuwe Testament genoemd. Op geen van de plaatsen waar het Nieuwe Testament ons zegt voor welke dingen we moeten bidden, staat dit erbij. We moeten veeleer bidden voor onze eigen vrede, voor de vrede van de gemeente, zodat de opdracht van de gemeente kan worden uitgevoerd in een omgeving van veiligheid, rust en vrede. Dat dient het doel van het Koninkrijk van God, en het hoort een onderwerp van onze gebeden te zijn.

Daarom lezen we in de verzen 6 tot en met 9:

Bid om vrede voor Jeruzalem, laat het goed gaan met hen die u liefhebben. Laat vrede binnen uw vestingwal zijn, rust in uw burchten. Omwille van mijn broeders en mijn vrienden spreek ik nu: Vrede zij in u! Omwille van het huis van de HEERE, onze God, zal ik het goede voor u zoeken.

PSALMEN 122:6-9

Paulus zei dat we moesten bidden, zodat we in rust en vrede zouden kunnen leven. Dat is ter wille van mijn metgezellen, ter wille van mijn broeders, met andere woorden: ter wille van de gemeente.

Ik vraag om vrede voor jou.

Omdat God een huis bouwt, een tempel, een geestelijke tempel, en omdat Hij bezig is met een werk dat Hij wil voltooien, zal ik het goede zoeken — de omstandigheden van vrede voor de gemeente — zodat dit werk voltooid kan worden. Ter wille van het huis van God zal ik jouw welzijn zoeken. We komen terug op Psalm 123.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Psalmen 122:1

- Psalmen 122:3
- 2 Koningen 20:5-6
- 2 Koningen 20:8-11
- Jesaja 38:20
- 2 Koningen 20:8
- Psalmen 122:2
- Spreuken 25:1
- 2 Korinthe 3:18
- Psalmen 123:2
- Psalmen 125:2
- Psalmen 126:5-6
- Psalmen 131:1
- Psalmen 133:1
- Psalmen 120:1-7
- Psalmen 120:1
- Psalmen 120:7
- Psalmen 120:3
- Jesaja 6:5
- Jesaja 6:7
- Psalmen 120:6
- Psalmen 121:1-8
- Psalmen 121:1
- Psalmen 121:2
- Psalmen 121:4
- Psalmen 121:5
- Psalmen 121:6
- 1 Korinthe 12:13
- Psalmen 122 (opschrift)
- Psalmen 122:1-4
- Psalmen 122:4-9
- Psalmen 22:23
- Mattheüs 18:20
- Jesaja 60:1
- Jesaja 60:14
- Jesaja 60:18

- Psalmen 87:5
- Psalmen 122:5
- Exodus 26:11
- Mattheüs 19:27
- Mattheüs 19:28
- Jesaja 2:4
- 1 Timotheüs 2:1-2
- Psalmen 122:6-9

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.